

Skógarvörður umdæmisins:

ÍSLEIFUR SUMARLÍÐASON.

STARFSSKÝRSLA FYRIR ÁRIÐ

1952.

NORÐURLANDSUMDÆMI:

Vagfir í Fnjóskadal.

GRÆÐIREITUR:

Vinna við græðireitinn hófst 21. maí. Hófst þá þökkun plantna þeirra er senda skyldi til Reykjavíkur og Skógr.f. Eyfirðinga. Er afhendingu plantna haldið áfram þar til 27. maí, en þá um morguninn var töluverð snjócoma. Stöðvaðist þá öll vinna í græðireitnum þar til 3. júní, sakir ótíðar. Var nær alltaf frost um nætur. Dreifsetning hófst 6. júní og var þá snjór enn ekki farinn úr öllum reitunum. Dreifsetningu var lokið 20. júní. Sáning hófst 9. júní og var lokið um 26. júní. Tókst sáningin vel nema hvað skógarfurufræ frá Hamaröy spísaði ekki að heitið gæti. Mun fræinu vera um að kenna. Fræplöntum fórlítið fram, enda var tíðarfarar afar óhagstætt. Frost gerði 12. ágúst, en sá þó ekki á plöntum að heitið gæti. En 28. og 29. gerði mikið frost tveir nætur. Má heita að sitkagreni og bastarður af sitkagreni x hvítgreni færist alveg, skemmdir sá á hvítgreni, minna á rauðgreni, í fræbeðum frá vorinu. Engan skaða tóku fræplöntur þar er sáð var undir gler. EsKilegt væri að geta sáð öllum barrplöntunum undir gler nema skógarfuru, sem virðist langsamlega harðgerðust. Mundi glerið verja gegn skemmdum haust og vor, auk þess sem það flýtir mjög fyrir vexti fræplantnanna. Gæta þarf þess vandlega hér í græðireitnum að taka glerið af á heppilegum tíma, áður en mikla snjóa leggur, en sjaldan mun svo snjólétt að óhætt sé að hafa það á yfir veturinn. - Yfirleitt fór haustveðráttan afar illa með allar plöntur í fræ- og dreifbeðum. Má marka frostsKemmdir á flestum tegundum nema skógarfurux og tvíumplöntuðu sitkagreni. Búast má við að eitthvað gangi úr söluplöntum vorið 1953, sökum kalskemmda, t. d. reynivið og þriggja ára birki. Allmikið sá á lerki og alaskaösp. - Ekið var í reitina sem hér greinir:

Reitur nr. 2:	6 tonn sauðatað, 2 tonn mykja.
--	4: 6 tonn mykja, 2 tonn sauðatað, 24 tonn svörður.
--	5: 4 tonn mykja.
--	7: 4 tonn mykja, 12 tonn svörður.

Sáðbeð 1. ár. Áburðarmagn pr. 100 m².

Kalk-ammonsalt.	20,5%	7.0 kg.
Þrífósfat	45%	5.0 -
Kalí br. st. s.	50%	4.5 -

Dreifbeð 2. ár. Áburðarmagn pr. 100 m².

Kalkammonsalt.	20.5%	8.5 kg.
Þrífósfat	45%	4.0 -
Kalí br.st. s.	50%	7.5 -

Er þetta nokkuð meira áburðarmagn en ritið " Norsk Planteskole-drift" lætur getið að borið sé á í Sönsterud planteskole og í sænskum og dönskum græðireitum, sem það tekur sem dæmi. Var áburðar magnið þó minna frá því sem það hefir verið undanfarið ár. - Hér má geta þess að lítið hefir borið á rótarbrúna í fræplöntum s. l. þrjú ár. Vorið 1949 olli rótarbrunum hinsvegar talsverðum skemmdum. Gætt hefir verið til hins ýtrasta að vökva ekki nema hið allra minnsta og hafa striga sem minnst yfir beðunum.

PLÖNTUR TIL SÖLU & AFTENDINGAR VORIN 1953.

Birki 2/2	850	stk.	
Birki 3/0	44.000	-	
Reynir 1. fl.	350	-	
Reynir 2. fl.	1.150	-	
Reynir 3. fl.	800	-	
Lerki 1/2	23.025	-	(Hakaskoja.)
Lerki 2/2	3.075	-	(Archangelsk.)
Lerki 2/2	7.400	-	(Irkutsk.)
Skógarfura 3/0	100.000	-	<u>Aætlað.</u>
Skógarfura 2/1 & 3/1	15.000	-	<u>Aætlað.</u>
Sitkagreni 2/4	1.800	-	<u>Aætlað.</u>
Rauðgreni 2/2 2/3?	5.000	-	<u>Aætlað.</u> (Rana?)
Gulvíðir 0/1 & 0/2	2.000	-	
Alaskaösp 0/2	350	-	
Samtals	<u>205.000</u>	stk.	

GRÓÐURSETNING OG SÁNING:

Átta norskir skógræktarmenn og konur gróðursettu dagana 29. maí - 2. júní 4.500 lerki í syðri hluta reits nr 309. Lerkið var frá Tumastöðum, fræið frá Bathen og á fræpokanum stóð " Blandet". Einnig gróðursettu Norðmennirnir 2500 lerki af Archangelsk stofni, í reit nr. 214, rétt ofan við skógarfuruna þar. Gróðursett voru 6.700 rauðgreni í reit nr. 306. Var þetta gert dagana 13.- 19. júní. Bætt var 3.450 skógarfurum í reit nr. 408, ennfremur 800 rauðgreniplöntum í reit 409, syðri hlutann. Í Sandhaugagirðinguna voru gróðursett 800 rauðgreni og 1200 skógarfurur. Í Sellandi gróðursettu Norðmennirnir þann 3. júní 2.200 skógarfurur. Skógarfurufræi sáðu Norðmennirnir á tveim stöðum utan gömlu girðingarinnar á Hálsmelum, einnig sáðu skólabörn frá Grenivík í smá reit neðan Vagla. Skólabörn frá Svalbarðsströng gróðursettu 400 skógarfurum í reit nr. 330. Dagana 21.- 28. ágúst var bætt inn í syðri hluta reits nr. 309, 3.682 lerkiplöntum, en lerki það sem Norðmennirnir gróðursettu þarna var langt aðflutt og illa farið, lifði því aðeins lítill hluti þess.- Gróðursettar voru barrplöntur á eftirtalda staði í S.- Þing.

Vaglaskógur	Skógarfura	3.850	stk.
Vaglaskógur	Rauðgreni	7.500	-
Vaglaskógur	Lerki	10.682	-
Sandhaugar	Skógarfura	1.200	-
Sandhaugar	Rauðgreni	800	-
Selland	Skógarfura	<u>2.200</u>	-
Samtals		<u>26.232</u>	stk.

SÁNING Í GRÆDIRÉTTINNI:

✓ Birki	✓ 8.652 kg.	259.0 m ²	(Bæjarstaður.)
✓ Birki	✓ 2.890 -	102.0 -	(Rognan.)
✓ Birki	✓ 1.610 -	51.5 -	(Elliot Hwy.)
✓ Birki	✓ 120 -	3.5 -	(City of Fairbanks.)
✓ Skógarfura	✓ 2.100 -	111.0 -	(Hamaröy.)
✓ Skógarfura	✓ 3.900 -	185.0 -	(Dalir, Troms.)
✓ Rauðgreni	✓ 1.100, ✓ -	37.0 ✓ -	(Snaasa.)
✓ Hvítgreni	✓ 1.200 -	37.0 -	(Mac Grath, Anch 1.)
✓ Hvítgreni	✓ 360 -	9.0 -	(Moose Pass.)
✓ Sitkagreni	✓ 1.000 -	22.0 -	(Seward.)
✓ SitkaxHvítgr.	✓ 1.780 -	37.0 -	(Lawing.)
		<u>854.0 m²</u>	

SÁNING Í GRÆDIRÉTTINNI UNDIR GLER:

✓ Birki	✓ 0.200 kg.	6.0 m ²	(Rognan.)
✓ Birki	✓ 0.200 -	6.0 -	(Elliot Hwy.)
✓ Rauðgreni	✓ 1.220 ✓ -	42.0, ✓ -	(Snaasa.)
✓ Hvítgreni	✓ 80 -	2.4 -	(Northway, Anch. 9.)
✓ Hvítgreni	✓ 140 -	3.6 -	(Yukon Island in riv (er, Anch. 7, 1951.)
✓ Hvítgreni	✓ 40 -	1.5 -	(Tok Junkton Hwy, 6.)
✓ Hvítgreni	✓ 40 -	1.5 -	(Mac Grath, Anch. 8.)
✓ Hvítgreni	✓ 200 -	9.0 -	(Mac Grath, Anch. 1)
✓ Hvítgreni	✓ 825 -	19.0 -	(Moose Pass.)
✓ SitkaxHvítgr.	✓ 400 -	9.0 -	(Lawing.)
✓ Lerki	✓ 80 -	2.0 -	(Hakaskoja.)
		<u>102.0 m²</u>	

DREIFPLÖNTUN:

✓ Birki 3/o	28.500 stk.	(Bæjarstaður.)
✓ Skógarfura 3/o & 2/o	27.000 -	(Dalir, Troms.)
✓ Lerki 2/o	23.000 -	(Hakaskoja.)
✓ Rauðgreni 2/o	24.000 -	(Rana.)
✓ Rauðgreni 3/o	6.000 -	(Helgoland.)
✓ Rauðgreni 3/o	3.000 -	(Trysel.)
✓ Rauðgreni 3/o	1.500 -	(Solör.)
✓ Gulvíðir	2.000 -	(Græðlingar.)
	Samtals <u>115.000 -</u>	

SELDAR & AFHENTAR PLÖNTUR:

✓ Birki ^{3/2 ca 30.000 g 2/2 ca 11.000}	41.500 stk.	
✓ Skógarfura	78.000 -	2/2 28.250
✓ Reynir	2.450 -	
✓ Gluviðir	650 -	
	Samtals <u>122.600 -</u>	

GIRÐINGAR, FRIDUN OG VIÐHALD GIRÐINGA:

Girt var 1650 metra löng girðing að Miðhálsstöðum í Öxnadal. Flatarmál lands innan girðingar um 16 ha, girðingin er 6-þætt gaddavírsgirðing, járn- og tréstaumar. Lagði Skógrækt ríkisins til gaddavír og nokkuð af staurum, en Skógræktarfélag Eyfirðinga annaðist uppsetningu girðingarinnar.- Högnir voru 300 staurar í Sigríðastaðaskógi og verða þeir notaðir til styrktar girðingunni á næsta vori.- Þætt var gaddavírsstreng ofan á Sandhaugagirðinguna og er hún nú sjöþætt, nema á fjallinu, sexþætt, einnig var þætt um 120 staurum í girðinguna.- Í Fosselsgirðinguna var þætt 200 staurum. Í haust var ekið 200 staurum austur að Vaði og verður þeim dreift meðfram girðingunni í vetur þar sem þeirra er brýnust þörf. Hefir bóndinn á Vaði, Garðar Jónsson, tekið að sér að annast eftirlit með girðingunni.- Þætt var 150 staurum í girðinguna um Lunds- og Þórðarstaðaskóg, aðallega járnstaurum. Ekki verður komist hjá því að gera gagngerðar endurbætur á girðingunni í fjallinu að sunnan og norðan, eins og drepið var á í síðustu starfsskýrslu.- Þætt var 150 staurum í girðinguna um Vaglaskóg. Þá var gamla girðingin á Hálsmelunum tekin upp. Var nokkuð af netinu, sem þar fékkst þætt inn í Vaglagirðinguna, eins og gert var ráð fyrir í síðustu starfsskýrslu.- Öðrum girðingum haldið við svo sem venja er.

SKÓGARHÖGG, GRISJUN OG KOLAGERÐ:

SKÓGARHÖGG: Á árinu var höggvið:

	Eldiv.	Efniv.	Arinv.	Staurar	Renglur	Viðarmagn
	kg.	m ³	kg.	stk.	stk.	Alls.
Vaglaskógur	142.000	4.000	4.500	3.370	800	1715
Þórðarstaðask.	27.000			150		279
Sigríðastaðask.	8.000			300		98
	177.000	4.000	4.500	3.820	800	2092

Í Vaglaskógi voru grisjaðir reitirnir nr. 212, 302, 303, 304, 305, 307, 318, 406, 408 og það sem eftir var innan græðireitsgirðingarinnar frá sl. ári. Þá voru grisjaðir um 3000 m² í reit nr. 509, en þar voru gróðursettar 50 sitkagreni plöntur 1947 og hafa þær dafnað vel. Var þessi grisjun gerð með það fyrir augum að þarna yrði plantað sitkagreni næsta vor. Lokið var við að skifta skóginum niður í reiti og afmarka þá en eigi var á sl. ári lokið við þann hluta skógarins, sem liggur sunnan Klettlækjar. Annaðist Baldur Þorsteinsson, skógræðingur, þessa skiftingu skógarins.

Unnið var að því að ná viðnum úr brautum þeim er höggnað hafa verið tvö s. l. sumur til að afmarka reitina. Voru hreinsaðar allar þær brautir sem gerlegt þótti að draga viðinn úr að akvegi. Fengust með þessu um 800 staurar og rúml. 15 tonn eldiviðar, er hvortveggja reiknað með á skógarhöggi þessa árs.- Í Sigriðastaðaskógi var nú höggvið allt birkið sem stóð yfir skógarfurunni og gróðursett var 1947. - Einnig voru höggnaðar þær 300 girðingarstaurar.- Í Þórðarstaðaskógi var felld mest allt birkið sem stóð yfir skógarfurunni og þar var gróðursett 1947. Unnið að grisjun eftir því sem tími vannst til.- Með lakkandi kola-verði hefir dregið allmikið úr eldiviðarsölu. Minna varð um reykviðarsölu til Reykjavíkur en verið hefir undanfarin ár.- Töluvert seldist þó af eldiviði í nærsveitir. Var eldiviðartonn- ið lækkað um kr. 20.00, var kr. 220.-, árið áður. Búast má við að enn verði að lækka eldiviðim á árinu 1953, en hætt við að nægi ekki til, ef skógarhögg verður stundað svipað og s. l. ár, vantar því enn nauðsynlega viðarkolaofn og afkastamikla vélsög.

KOLAGERÐ:

Gert var einu sinni til kola á árinu. Fengust nú um 230 kg. viðarkola.

BYGGINGAR OG VIÐHALD FASTEIGNA:

Á Þórðarstöðum var húsið nú múrhuðað utan, "fínþússað" innan og settar í hurðir.- Allmikla viðgerðir og breytingar fóru fram á Vaglahúsinu. Var þar sett niður Agaeldavél í staðinn fyrir gömlu miðstöðvareldavélina, sem orðin var ófullnægjandi. Settur var upp stóð og góður miðstöðvarketill í kjallaran, lögð hitalögn og komið fyrir baðkari. Sett var masonit innan í eldhúsið og síðan málað.

VEGAGERÐ:

Fengin var jarðýta til að lagfæra veginn frá Efra-hliðinu á Hálsmelunum og suður að gamla hliðinu þar. Ruddar voru allmarg- ar brautir þar sem með þyrfti vegna skógarhöggs.- Athugað var um vegarstæði suður í Þórðarstaðaskóg og settir hælur á þá leið sem helzt myndi farin, ef úr framkvæmdum verður.

FERDALÖG:

Í Reykjavík dvaldist ég 24. janúar- 2. apríl. Flutti í Vagli 7. maí. Flutti plöntur og leiðbeindi á sömunstöðum og á s. l. vori. Sat aðalfund Skógræktarfélags Íslands á Akureyri 5.- 6. júlí. Sýndi kvikmyndina " Skogen vor arv" á Svalbarðs- eyri 13. júlí, á Húsavík 27. ágúst og á Dalvík 30. ágúst.- 7. sept. fór ég að Fremsta-Felli í Köldukinn og atgugaði um girð- ingarstæði þar.- 8. sept. leiðbeindi ég við grisjun í skógar- reit ungmennafélagsins á Svalbarðsströnd.- Auk þessa ferðir fjölmargar vegna viðskifta, eftirlits, leiðbeininga o. fl. Alls var ég 83 daga að heiman.

YMISLEGT:

Brum byrjaði að þrútna um 18.- 20. maí, en 27. s. m. gerði töluverða snjókomu og varð Vaðlaheiðin ofar um tíma. Gerði þetta mjög erfitt fyrir um öll vorverk. Von var á nor-sku skógræktarfélagi í Vaglaskóg að kvöldi þess 27. maí. Varð það að sitja umkveitt á Akureyri, vegna veðurs, til 29. maí, en þá var haldið í Vaglaskóg og farið um Dalsmynni og Fnjóskadal, þar eð Vaðlaheiðin var enn állfer. Norðmönnum hafði verið ætlað að ferðast milli deilda Skógræktarfélags Suður- Þingeyinga, en því varð ekki við komið vegna hins óblíða tíðarfars. Héldu Norðmennirnir til Akureyrar 4. júní. Hafði allan þennan tíma verið mjög kalt í veðri, oftast frost um nætur.- Unnið var þó að eróðursetningu mest allan tímamann sem Norðmennirnir voru í Vaglaskógi, var það kuldaverk að vinna að gróðursetningu oft í slydduéljum. Þurfti víða að ryðja snjó frá til að ~~þetta~~ koma að plöntum niður.- Varla er hægt að telja að skógurinn sé allaufgáður fyrr en 24. júní. Frásprétta var með allra minnsta móti. Skógarmaðks varð lítills vart. Skógurinn byrjaði að sölna 2. sept., lauflaus að kalla um 20. sept.- Frostskemdir urðu töluverðar eins og að framan getur.- Hinn 7. okt kviknaði í heyhlöðu á Vöglum. Var þar um sjálfíkkeikju að ræða. Brann töluvert af heyi og ýmsum áhöldum, þak hlöðu og fjóss féll, en íbúðarhúsinu varð bjargað. Má fyrst og fremst þakka það viðbragðsflýti Fnjóskdæla svo og að vindur stóð sunnan. Þett var tjón Skógræktar ríkisins að mestu með brunabótafé.

Ástufurmarlitason